

Der foreligger en ministeriel rapport om de forskellige politiske redskaber, man kan bringe i anvendelse, og dem vil jeg bede skatteministeren om at studere nærmere. Selvfølgelig kan det lade sig gøre, og vi har masser af eksempler. Nu skal vi ikke tage debatten op igen, men det havde måske alligevel været nemmere, hvis skatteministeren havde været her hele dagen, for der er givet masser af gode eksempler her fra talerstolen i dag på utrolig vellykkede aftaler på masser af områder.

Nu er pressen gået hjem, og det er næsten synd, men jeg bliver sådan lidt rystet, når skatteministeren her siger, at det ikke kan bruges som instrument. Der er kun pisken og pisken, indtil vi ikke kan piske mere ud af jer. Det er egentlig, hvad jeg får ud af det, skatteministeren siger, og det ryster mig.

Det kan godt være, jeg har overfortolket eller misforstået det, men det er rystende.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Hr. Brusgaard tog det lidt fortrydeligt op, at SF ikke lagde op til nogen stor debat og kom med dagsordensforslag osv. Jeg skal bare sige, at jeg ikke var opmærksom på, at Fremskridtspartiet og De Konservative har skiftet ordførere ud. Jeg tror nok, at ordførerne for de andre partier føler, vi har været ganske godt rundt om alle de grønne afgifter i dag og har været hele emnekredsen rundt. Der er strengt taget ikke nogen grund til at sige de samme ting to gange, og det var såmænd bare derfor, jeg syntes, at vi nu godt kunne afslutte denne sag for i dag.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Til skatteministeren endnu en gang: Jeg kommer i tanke om endnu et eksempel. Vi har haft en frivillig aftale herhjemme, der har fungeret godt, nemlig om indsamling af bilernes batterier. Nogle hævder, der er blevet indsamlet 95 pct., nogle hævder 98, og regeringens Dithmerudvalg hævder vist 90 pct. af samtlige akkumulatører, og det er foregået ved frivillig aftale.

Nu er det så muligvis slået i stykker med den ordning, der blev lavet i går, men det viser, at man kan komme langt ad den vej, og jeg håber virkelig, at det fremover vil være et tema i debatten mellem regeringen, Venstre og De Konservative.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af grønne afgifter for erhverv.

Af Jes Lunde (SF) m.fl.

(Fremsat 10/1 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Beslutningsforslag nr. B 37 indeholder SF's ønsker om indretning af grønne afgifter for erhverv. SF nævner en stribe områder, hvor der er uløste miljøproblemer, og hvor grønne afgifter kan komme på tale, og SF er langt hen ad vejen enig med regeringen om, hvad der er af uløste miljøproblemer.

Også SF's tanker om anvendelse af afgifter er i et vist omfang i overensstemmelse med regeringens tanker, der bl.a. er kommet til udtryk i regeringsgrundlaget. Det skal dog ikke skjules, at der også er forskelle, men det burde være muligt at bygge bro mellem de forskellige opfattelser.

Regeringen noterer sig med tilfredshed, at også SF's forslag bygger på den vigtige forudsætning, at grønne afgifter må indføres, således at det ikke bringer erhvervenes konkurrenceevne i fare, og det opnås ved, at provenuet af afgifterne tilbageføres. Det vil lette erhvervenes omkostninger ved beskæftigelse og kan kombineres med støtte til miljørigtig adfærd.

Regeringen har også noteret sig, at SF er indstillet på at give særlige afgiftslempelser, for så vidt angår CO₂-afgiften for virksomheder med særlig energiintensive processer. Her er der fare for, at en almindelig afgift uden lempelser kan medføre virksomhedslukninger, og det er vi jo ikke interesseret i.

Lempelserne skal kobles sammen med særlige ordninger, der sikrer, at der også i disse tilfælde gennemføres hensigtsmæssige energibesparelser m.v.

Endelig har regeringen noteret sig, at SF er enig med regeringen i, at afgifter på erhvervenes energiforbrug bør indføres gradvis. Det vil give erhvervene tid til at tilpasse sig og vil give mulighed for, at man får tilgodeset konkurrenceevnen.

Hvad angår de enkelte elementer i beslutningsforslag nr. B 37, kan jeg sige, at sådan som vi ser det, er hovedområdet for grønne afgifter erhvervenes energiforbrug. SF foreslår her en afgift på 300 kr. pr. t CO₂ og en SO₂-afgift på 15 kr. pr. kg med et afgiftsfrit bundfradrag, og det skal gradvis aftrappes. Der skal under visse betingelser være særlige lempelser for de energiintensive processer.

Man må sige, at der synes at være en vis overensstemmelse med regeringen med hensyn til strukturen i afgifterne, men der er måske mere grund til at fremhæve, at der er en væsentlig forskel i niveauet. Det er den aktuelle vurdering, at der mangler mindst 6 pct. enheder af 1988-

niveauet i at nå målsætningen om en reduktion af CO₂-udslippet på 20 pct. i år 2005.

Som anført i regeringens energipolitiske redegørelse fra december 1994 forudsættes det, at erhvervene tegner sig for 5 pct. enheder af den nævnte manko på mindst 6 pct. enheder. De 5 pct. kan f.eks. nås ved en afgiftsstigning på i gennemsnit 165 kr. pr. t CO₂, hvis CO₂-afgiften skal stå alene.

Hvis der samtidig gennemføres en SO₂-afgift, reduceres behovet for forhøjelse af CO₂-afgiften. Andre initiativer, der kan sikre et ekstra bidrag til reduktionen, vil også kunne bidrage til at reducere de 165 kr. pr. t.

I forhold til, at regeringen vil foreslå initiativer for erhvervene, der vil reducere CO₂-udledningen med 5 pct., er SF's afgiftsniveau noget mere vidtgående.

På trafikområdet foreslår SF en række stramninger. Med hensyn til forslagene om at hæve afgifterne på benzin og dieselolie står regeringen fast på de principper, der blev vedtaget med skattereformen. Vi vil ikke gennem afgifterne give anledning til en stigning i grænsehandelsomfanget. Det indebærer, at benzinpriserne i Tyskland med samme avance som i Danmark, men med tysk afgift, ikke må blive lavere end i Danmark med danske afgifter. Der er derfor et meget begrænset spillerum.

Regeringen har foreslået, at benzinafgiften forhøjes med 11 øre pr. l pr. 1. januar 1996. Hermed har regeringen taget konsekvensen af, at de

tyske forhøjelser blev større end forudset ved vedtagelsen af skattereformen. Det er da positivt at se, at SF også finder, at man må tage hensyn til grænsehandelen ved fastsættelse af afgifterne på benzin og diesel. Man kan måske i den forbindelse notere sig, at man har været så seriøs i den sammenhæng, at man har afstået fra eller i hvert fald har tilkendegivet, at man ikke er så glad for de 11 øre.

Måske er der derfor alene tale om en nuanceforskkel, der beror på, at SF er villig til at tage chancer med hensyn til grænsehandelen. Det står lidt hen i det uvise.

Med hensyn til forslaget om at forhøje vægtafgifterne på store lastbiler står regeringen også fast på den netop vedtagne vejafgiftspakke. Tyskland, Holland og Belgien har også reduceret deres faste afgifter i forbindelse med gennemførelsen af vejafgiften, og en ensidig dansk forhøjelse vil belaste vognmændenes internationale konkurrenceevne.

Der er mange forhold, der skal tages med, når man overvejer ændringer i afgifterne på trafikområdet. SF har måske ikke taget hensyn til dem alle, men regeringen overvejer selv, hvordan man yderligere kan reducere miljøbelastningen fra trafiksektoren, f.eks. ved at inddrage transportformer, der ikke hidtil har været belastet af afgift. Jeg tænker på indenrigsfly m.v.

På pesticidområdet synes der derimod at være bedre overensstemmelse mellem SF's forslag og regeringens opfattelse. De meget miljøskadelige midler skal direkte forbydes, og det er regeringen jo i fuld gang med, mens forbruget af de mindre miljøbelastende midler skal begrænses, og her er en afgift velegnet.

For så vidt angår kvælstof, vil regeringen afvente den vurdering af virkningerne af gødningsregnskaberne og lign., der skal foretages i samlingen 1995-96. Regeringens tanker om indretning af den ved skattereformen principbestemte spildevandsafgift synes ganske godt på linje med forslaget i beslutningsforslag nr. B 37.

Ligeledes synes der ikke at være nogen videre forskel mellem SF's tanker og regeringens grundopfattelse om tungmetaller og opløsningsmidler. I første omgang overvejer regeringen særlige initiativer vedrørende blyakkumulatorer og nikkel-kadmium-batterier samt de klorerede opløsningsmidler i overensstemmelse med embedsmandsudvalgets anbefalinger. Det er så det, vi er godt i gang med.

SF har endvidere en række andre forslag, og regeringen er enig med SF i, at det ville være

hensigtsmæssigt med yderligere undersøgelser af kræftfremkaldende stoffer, organiske opløsningsmidler og fosfor, før der tages stilling til, hvilket initiativ der eventuelt måtte være hensigtsmæssigt.

Med hensyn til fosfor vil et af elementerne i spildevandsafgiften blive beregnet på baggrund af fosforudledningen. Blot til orientering.

Sammenfattende opfatter regeringen beslutningsforslag nr. B 37 som et meget imødekomende forhandlingsoplæg fra SF. Der er mange punkter, hvor det virker, som om SF har skelet til embedsmandsudvalgets overvejelser, og der synes at være mulighed for, at der på visse områder vil kunne opnås en fælles forståelse om en række initiativer.

På andre punkter går SF som nævnt ud over, hvad regeringen finder hensigtsmæssigt, og regeringen kan derfor heller ikke støtte nr. B 37 i dets helhed, men som nævnt vil der være en række delområder, hvor der er mulighed for, at SF's forslag vil kunne forenes med regeringens overvejelser.

Jacob Buksti (S):

I Socialdemokratiet finder vi, at der her er tale om et interessant forslag, eftersom det – som også fremhævet af skatteministeren – langt hen ad vejen er udtryk for stor overensstemmelse med regeringens synspunkter både med hensyn til mål og indhold. Men vi synes også, at der er tale om et lidt utidigt forslag, fordi det naturligt indgår i de aktuelle forhandlinger om grønne afgifter mellem regeringen, Venstre, De Konservative, SF og erhvervslivets organisationer.

Socialdemokratiet betragter imidlertid SF's forslag som et seriøst og positivt forhandlingsoplæg, men som også fremhævet af skatteministeren er det på en lang række områder sådan, at det indeholder overvejelser og forslag, som er mere vidtgående, end Socialdemokratiet vil kunne støtte. Derfor må vi afvise forslaget, hvis vi skal tage det som en helhed, men eftersom der er stor overensstemmelse i synspunkterne i øvrigt mellem SF og regeringen på væsentlige punkter, vil SF's forslag naturligt indgå i de igangværende forhandlinger, og udmøntningen i konkrete forslag og initiativer vil derfor afhænge af disse forhandlinger forløb.

Socialdemokratiet betragter således SF's forslag som et venskabeligt puf i disse forhandlinger, men naturligvis også som et signal om, hvor disse forhandlinger vil kunne bevæge sig hen.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg kan også følge signalgivningen i dag: Regeringen er i fuld gang med at lave aftaler med SF, og det må vi så tage til efterretning.

Jeg har i løbet af dagen berørt grundprincipperne for, hvad en liberal miljøpolitik går ud, så det vil jeg ikke gentage.

Jeg ved, at der er ting i forslaget, der i forvejen forhandles, og da en række af forslagene om klorerede opløsningsmidler, batterier, spildevand og pesticider kommer op særskilt, vil jeg ikke her helt afgøre Venstres stilling til disse ting. Jeg går ud fra, at de bliver delt op på enkelte ordførere, der så nuanceret kan gå ind i forhandling på de fire områder.

Som beslutningsforslaget foreligger her, hvor man har taget revl og krat med, har SF vel også en klar fornemmelse af, at det kommer man ikke så forfærdelig langt med.

Igen må jeg på en række af alle de her områder konstatere, at der også foreligger udmærkede frivillige aftaler med brancher og andre, som man er i fuld gang med at opfylde. Det kan så ikke tilfredsstille regeringen i øjeblikket, og derfor svinger man en eller anden skat hen over hovedet på folk, som man så godt nok lover kommer tilbage igen.

Jeg tror ikke på modellen, og vi har ikke tillid til, at det kommer til at fungere. Jeg er ret overbevist om, at regeringen og SF med det her alene opnår en uengageret befolkning, der ikke interesserer sig for miljø, men opfatter, at den skal bekæmpe alle former for miljøtiltag, og det er et af de ringeste signaler, en regering overhovedet kan sende ud til den danske befolkning. Men held og lykke med det!

Som sagt går jeg ud fra, at vi på de fire områder, som særskilt vil blive behandlet, kommer dybere ned i materien og måske kommer med et noget mere nuanceret udspil, end jeg kommer med her.

Men som beslutningsforslaget foreligger her, må vi selvfølgelig sige til SF, at vi afviser det.

Niels J. Langkilde (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører i denne sag, fru Pernille Sams, desværre ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre Det Konservative Folkepartis bemærkninger til forslaget.

Som forslaget nu foreligger, kan vi ikke tiltræde det. Det er fremsat i en situation, hvor der debatteres meget om enkeltelementerne, og derudover er der så mange forskellige ting, der er

blandet sammen, at det ikke vil være muligt at sige ja eller nej til det i dets helhed.

Jeg vælger også at opfatte det som SF's bud på at få sat gang i miljøpolitikken og få fundet nogle løsninger på de miljøproblemer, vi står over for, og SF skal som sådan ikke have utak for at arbejde med miljøpolitikken.

Det, der er den bærende tanke i forslaget, er intentionen om at flytte beskattningen fra arbejdsindkomsterne til de endelige ressourcer, som det er beskrevet i bemærkningerne. Det er god konservativ tankegang, og deri kan vi godt følge det, men derefter begynder det også at blive meget vanskeligt, for de forslag til udmøntning, der er i det, går på at føre midlerne tilbage til erhvervet, hedder det godt nok, men midlerne bliver ført tilbage på en sådan måde, at det vil give nogle dramatiske strukturændringer i det danske samfund, og der skal helt anderledes grundige debatter og diskussioner til, hvis vi skal omlægge f.eks. det danske landbrug.

Som et eksempel står der i forslaget, at man vil overføre støtten fra det almindelige landbrug til økologisk landbrug, og det vil sige, at vi sætter en voldsom proces i gang, uden at vi er sikre på at opnå noget miljømæssigt.

Vi risikerer, at landbruget kommer i en langt ringere situation, og vi risikerer at sænke verdens fødevarerproduktion, som vi dog bidrager pænt til. Og i en situation, hvor netop den rapport fra World Watch Institute, som der er blevet refereret fra tidligere i dag, viser, at vi står over for fødevarerangel eller kan risikere at gøre det i løbet af kort tid, vil det selvfølgelig være urimeligt, at vi sænker vores fødevarerproduktion med måske halvdelen.

Så der er mange elementer i det her, som er uspiselige for De Konservative; men selvfølgelig vil vi fortsætte den miljøpolitiske debat om at opnå de mål, som vi er enige om i de handlingsplaner, der foreligger, og som er foreslået i den tid, hvor der var en borgerlig regering.

Aage Brusgaard (FP):

Nu er jeg af natur en meget venlig person, så jeg vil starte med at sige, at jeg er sikker på, at intentionerne i forslaget er velmente. Vi må da også indrømme, at det var godt, hvis de kunne indføres over hele kloden, hvis alle ville opføre sig sådan, at skadelige produkter så vidt muligt udgår af produktionen – der er vel ingen, der kan sige andet.

Problemet er jo bare, at hvis vi ensidigt vedtager sådan et beslutningsforslag, flytter vi pro-

duktion fra Danmark til vore konkurrenter, som ikke har disse afgifter og restriktioner, og dermed hjælper vi hverken befolkningen som sådan eller miljøet. Vi er medlemmer af EU, og derfor må det være dér, vi skal kæmpe for nogle fælles regler og nogle fælles holdninger. Hvis man kommer ud på de enkelte virksomheder i dag, viser det sig også, at de faktisk gør en stor indsats gennem deres egne miljøkonsulenter osv. og for hele tiden at gøre produktionen bedre og mindre skadelig for den befolkning, der eventuelt skal spise deres fødevarer, osv.

Så jeg tror ikke, det hjælper, at vi begynder at lovgive, og derfor må jeg sige, at Fremskridtspartiet altså ikke kan støtte dette beslutningsforslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne tilslutte mig den socialdemokratiske ordførers beskrivelse af dette beslutningsforslag som noget, man kunne opfatte som SF's venskabelige puf til regeringen om nu at få sat gang i forhandlingerne og især få skaffet nogle resultater på det område, der hedder grønne afgifter.

Det er jo rigtigt, at i forbindelse med skattereformen blev det aftalt, at der senere hen skulle indføres flere grønne afgifter, og det er selvfølgelig en pligt, som regeringen har, og som vi fra Det Radikale Venstres side også meget gerne vil hjælpe med til at få gennemført.

Når det så er sagt, bliver jeg også nødt til at sige, at den samling af forslag, der ligger her, ikke er noget, som Det Radikale Venstre umiddelbart kan tilslutte sig.

Jeg skal blot nævne nogle enkelte eksempler på, hvorfor vi ikke kan det:

Et af eksemplerne er de ændringer, der er foreslået om en forhøjelse af priserne på benzin og diesel. Dér mener vi, at vi faktisk har lagt en plan for benzinafgifterne i forbindelse med skattereformen, som vi gerne vil holde. Vi vil gerne sikre forbrugerne nogenlunde stabilitet i prisudviklingen, så de kan disponere. Derfor vil vi ikke gå med til de ændringer, som SF har foreslået her.

Der er også andre ting, som vi mener kræver en nærmere redegørelse, og betragtningerne om kunstgødning mener vi også er præmature.

Så der er ting, som vi ikke kan være med til; men der er også ting, som vi er meget enige med SF i, og der er mange betragtninger, som vi er fuldstændig klar over at vi deler med SF.

Det har undret mig lidt at høre især Venstres og De Konservatives ordførere, for det var jo en blank afvisning. Den var så total, at man undrer sig og spørger: Vil det virkelig sige, at hvis Venstre blev præsenteret for et forslag om at lægge afgift på batterier med tungmetaller i, ville Venstre stemme imod? Er det virkelig noget, som man kan sige vil være en hård belastning for erhvervene, som ingen vil kunne leve med, og som vil koste arbejdspladser, og hvad jeg? Det lød, som om Venstre var meget negativt indstillet.

Men jeg kender de danske forbrugere så godt, at jeg ved, at de er meget miljøbevidste, og at hvis de får en chance for at fravælge nogle giftige batterier og i stedet bruge nogle ugiftige og de kan se, at der oven i købet er en økonomisk gevinst ved det, så vil de gøre det. De danske forbrugere er meget fornuftige og meget miljøbevidste.

Det har ikke noget at gøre med at svinge piskene over nogle erhvervsvirksomheder; det handler om at lave en fornuftig miljøpolitik, som forbrugerne kan understøtte, og som de selv føler at de tager del i.

Så jeg vil gerne have et svar fra hr. Peter Hansen-Nord på, om han virkelig mente sin negative indstilling så alvorligt, som det lød til.

Vi vil fra radikal side gå ind i debatten om dette beslutningsforslag i udvalget. Vi vil stille spørgsmål og prøve at være aktive, men vil selvfølgelig også på de indre linjer arbejde for, at der hurtigst muligt kommer nogle resultater på dette område.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg tror, jeg sagde i min tale før – og jeg tror også, fru Elisabeth Arnold hørte det – at de fire områder, som man i øjeblikket forhandler om, vil jeg ikke gå ind i i dag, idet disse fire områder bliver delt ud til forskellige ordførere. Jeg kan dog sige, at vi i Venstres gruppe ikke endeligt har besluttet, hvordan holdningerne skal være. Men jeg har ikke nogen problemer med at afvise hele forslaget, som det foreligger, for som jeg sagde, er revl og krat taget med, og derfor må jeg afvise beslutningsforslaget.

Om batterier vil jeg gerne sige, at det ikke er så enkelt. Jeg har faktisk brugt en hel del tid på problematikken, og med hensyn til nikkel-kadmium-batterier er der det særlige, at den konvertering, som man ønsker, vil man ikke få, idet alternativet – i mange af de ting, som de bliver

brugt i: håndværktøj, pc'er, mobiltelefoner, bærbare telefoner, og hvad ved jeg – ganske enkelt ikke er til stede i dag.

Jeg synes også, det er værd at bemærke, at der er en udmærket indsamlingsordning i gang i øjeblikket, som fungerer upåklageligt. Man kan sige, at målene ikke nås; men det er der mange gode forklaringer på, for disse batterier sidder jo i apparaterne i 6–8 år, så der er altså en pulverkammereffekt, som er svær at regne ind i forslaget.

Den indsamlingsordning, der kører i øjeblikket, er jo også finansieret ved en afgift, og man har udvidet aftalen for nylig, således at alle kommuners renovationsselskaber deltager i indsamlingen, og Falck er med i systemet.

Man har altså uden problemer allerede lavet en frivillig ordning, som fungerer godt og rigtigt. Men nu ønsker man altså en ny model, som betyder, at hvis jeg skal skifte mit batteri i de forskellige ting, jeg har, så gør jeg det naturligvis, når jeg er ude at rejse. Hvorfor skulle jeg gøre det herhjemme?

Selvfølgelig afhænger det af, hvordan ordningen bliver; jeg vil ikke lægge mig fast på en holdning over for den. Jeg siger bare, at problematikken ikke er så enkel, at man bare kan stille sig op og sige: Nu drejer det sig bare om at lægge otte eller 20 eller 30 kr. på forskellige batterier.

Om de store blybatterier må vi sige, at en frivillig ordning – igen med en afgift på 20 kr. pr. batteri – har betydet, at der er opnået en indsamlingsprocent på 97!

Vi har lige fået at vide i dag, at frivillige aftaler ikke duer, fordi de ikke kan bruges til noget, og at det kun er skatter, der duer. Altså må jeg nok sige, at det hele ikke er så enkelt, som man har forsøgt at gøre det til. Det kan nemlig udmærket lade sig gøre. Resultaterne taler deres eget, tydelige sprog.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg synes, fru Elisabeth Arnolds fortolkning af De Konservatives svar var lidt vel hidsig. Der var ikke tale om en total afvisning. Men der var mange elementer i det, som vi tog afstand fra; det vil jeg ikke skjule.

Det, vi lige hørte om benzinafgiften, vil jeg være så hensynsfuld ikke at nævne. Det viser sig jo, at det er et forslag, der rent faktisk vil gå i den modsatte retning og give os mere miljøforurening, hvis man hæver priserne så højt på

benzinen. Det vil jo starte en folkevandring i små biler som den, vi havde for år tilbage, hvor der var store benzintanke lige syd for grænsen, og hvor folk valfartede derned og fyldte dunke og fyldte bagagerummet op med alt mellem himmel og jord dernedefra.

Det var da CO₂-spild, om noget var. Så dér opnår forslaget simpelt hen ikke det, der er hensigten, og det skal jeg beklage. Men jeg sagde da, så vidt jeg erindrer, meget pænt, at hensigten med forslaget og flere af elementerne i det kunne der tales om.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Bare lige et par kommentarer til de formodninger, som man i V og K har om, hvordan vi indretter afgifterne på nikkel-kadmium og på bly.

Det er jo rigtigt, at der har været en god indsamling af blyakkumulatorer. Men det er også sådan, at det er en god brancheordning, som nu er under angreb, fordi der er nogle varehuse, der er begyndt at sælge akkumulatorer uden at ville lave retursystemer, og derfor er det jo i fare for at bryde sammen, og det er for at undgå det, at vi indfører afgiften. Det er for at sikre, at der bliver ved med at være en god indsamlingsprocent på dette område, gerne nær de 100. Det er faktisk argumentationen bag det forslag.

Hvad angår nikkel-kadmium-batterier er de afgiftsstørrelser, vi taler om her, altså det, som vi mener skal til for at lokke forbrugerne over på nogle andre typer batterier, f.eks. nikkelhydrid, så vi undgår så mange tungmetaller. Men når hr. Peter Hansen-Nord siger, at så vil man bare skifte sit batteri, når man er ude at rejse, vil jeg nu gerne se hr. Peter Hansen-Nord lade sin barbermaskine ligge død i et par måneder for kunne spare seks kroner, når han engang er ude at rejse.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne kvittere for de meget fyldige svar både fra hr. Peter Hansen-Nord og fra hr. Langkilde, for det var jo det, jeg gerne ville have. Jeg var godt klar over den totale afvisning af SF's beslutningsforslag, som jeg heller ikke tilslutter mig; jeg ville bare gerne udforske, om den var et udtryk for, at man nu totalt havde forladt de grønne synspunkter, som man faktisk engang imellem har luftet både fra V's og K's side. For der er nogle, der er meget hurtige til at drage konklusioner herinde, især pressen, som jo alle-

rede her til aften har annonceret, at V og K har meldt sig helt ud af forhandlingerne om de grønne afgifter og aldrig mere vil have noget med dem at gøre.

Det har vi så på en måde fået sagt her i aften, og det er udmærket. Tak for det!

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Det var et spændende svar, der kom fra hr. Jes Lunde om varehusene. Kan jeg forstå det på den måde, at hvis varehusene melder, at de tilslutter sig retursystemordningen, så frafalder SF ønsket om at få lavet en særlig, tvungen ordning her, og så lader man den frivillige ordning køre videre? I så fald synes jeg, det var en meget vigtig oplysning at få med her i dag.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg skal ikke trække debatten i langdrag, men blot konstatere ud fra hr. Jes Lundes indlæg her, at det er en fantastisk reaktion, som får det til at løbe koldt ned ad ryggen på mig, at fordi man mangler 2-3 pct. i forbindelse med blybatterier, skal vi altså herindefra fortælle folk, at det kan vi bestemt ikke leve med, og nu laver vi regler og ordninger, så alt, hvad der tidligere har været frivilligt og med et stort engagement, nu skal gøres til noget obligatorisk, og at nu skal vi nok holde fast i tømmen.

Det er altså en tankegang, der slet ikke strejfer os i Venstre. Jeg er enig i, at når der kommer konkurrence eller nogle vil ikke være med, er det op til branchen at se at få dem banket på plads hurtigst muligt. Det tror jeg også vil ske i dette tilfælde.

Og selvfølgelig er det da rigtigt, at jeg ikke vil gå ubarberet i et par måneder som hr. Jes Lunde, før jeg får et nyt batteri i min shaver. Nu bruger jeg slet ikke elektrisk barbermaskine, for jeg er miljøvenlig, og jeg bruger kniv, altså en rigtig kniv, som man kan skære sig på. Så jeg forsøger altså i min opførsel og adfærd at spare så meget på energien, som jeg kan.

Jacob Buksti (S):

Nu skal jeg ikke komme nærmere ind på det med kniven; det har man jo diskuteret i andre sammenhænge her.

Det, der bringer mig herop, er hr. Niels Jørgen Langkildes bemærkninger om det forslag om en forhøjelse af benzinafgiften, der foreligger. Hvis jeg forstod det rigtigt, mente hr. Niels Jørgen

Langkilde, at det ville føre til yderligere forurening, fordi vi ville få en sand trafik af små biler ned syd for grænsen.

Nu ved jeg ikke, hvor meget hr. Niels Jørgen Langkilde er klar over, og hvor meget han kender til lovforslag nr. L 96, men de 11 øre, som man dér opererer med i stigning, er jo en stigning, som bringer vores benzinpriser op i nærheden af de tyske. Så jeg går ud fra, at det ikke er sådan, at hr. Niels Jørgen Langkilde mener, at jo mere vi sætter benzinpriserne op, jo mere kører folk i bil.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg refererede til SF's forslag om at sætte den yderligere op, ikke til det forslag, der allerede foreligger.

Det er jo sådan, at hvis man kan spare mange penge ved at køre ned syd for grænsen og en stor del af besparelsen ligger på benzinen, vil folk igen begynde at køre derned. Jeg kommer meget tit i grænselandet og har familie dernede, og jeg kan godt se, at nu er tankstationerne nedlagt dernede, grænsehandelen er gået meget i stå, og der er kommet meget mere handel på den danske side af grænsen.

Det synes jeg er en meget positiv ting, og jeg vil ikke sætte den udvikling i stå igen; men det mener jeg at SF's forslag og store rundhåndethed vil afstedkomme, og derfor vil jeg advare imod den del af forslaget. Men jeg vil meget gerne have et svar på, om SF er indstillet på at bevare de frivillige aftaler, hvis branchen selv kan bringe orden i løbet af kort tid, så man kan undgå det.

Hvis vilkårene herinde er, at hvis 1 eller 2 pct. svigter i et område, skal vi fare frem med bål og brand og lave lovgivning, får vi godt nok travlt! Jeg synes, det simpelt hen er at være for emsig her i Folketinget, hvis vi i den grad skal være politibetjente for befolkningen.

Formanden:

Hr. Frank Aaen har bedt om en kort bemærkning, men han er i virkeligheden i ordførerrækken nu, så der er frit slag.

Frank Aaen (EL):

Hr. Langkilde sagde, at det var positivt, at der var kommet mere handel med benzin på den danske side af grænsen. Det får mig til at spørge, om det kun er et problem, at folk kører langt efter benzin, når det foregår fra Danmark, men

ikke noget problem, når de kører langt fra Tyskland og op til Danmark for at handle benzin. Det var da et interessant synspunkt!

Med formandens tilladelse vil jeg tage min ordførertale nu:

Vi er naturligvis helt enige i SF's målsætning med dette beslutningsforslag: At det gælder om at få omstillet produktionen til at være økologisk bæredygtig, og vi er også helt overbevist om – også efter forskellige samtaler med SF – at SF og Enhedslisten langt hen ad vejen kan blive enige om de nødvendige midler til at nå det mål. Men i det beslutningsforslag, som er til debat i dag, lægger SF sig fast på bestemte midler, som vi i flere tilfælde er skeptiske over for – selv om der er andre af de foreslåede midler, vi er helt enige i.

Vi er f.eks. skeptiske over for den generelt stærke fokusering på afgifter og på afgifternes størrelse, altså forslaget om 300 kr. pr. ton i stedet for regeringens 200 kr. pr. ton pr. CO₂ eller 5 kr. i stedet for 2 kr. pr. kg opløsningsmiddel. Og vi er også skeptiske over for det, der står i forslaget om en generel tilbageføring som den vigtigste form for anvendelse af provenuet.

Som det er fremgået af de foregående debatter, er vi i Enhedslisten, når der er tale om CO₂-afgiften, tilhængere af et lavere afgiftsniveau. Til gengæld skal tilbageføringen ikke ske generelt, men alene til målrettet støtte for miljøforbedringer, ligesom vi vil give mulighed for, at man kan erstatte afgiften med energisyn generelt set og påbud om løbende nedbringelse af energiforbruget – en lidt anden model end SF's.

Hvad angår opløsningsmidler, vil vi ikke satse på en afgift, men på en lovbunden afvikling. Vi mener, der er alternative muligheder for at bruge klorerede opløsningsmidler.

Kort sagt mener vi, at vi på flere områder har forslag, der giver en større sikkerhed for at nå målene end nogen af dem, der er i SF's beslutningsforslag.

Som sagt indledningsvis vil vi altså være åbne for en diskussion om midlerne med SF. Men vi vil stemme imod dette beslutningsforslag i den foreliggende form, fordi det på flere punkter lægger sig fast på nogle midler, som vi ikke tror er effektive og hensigtsmæssige nok.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg må have udtrykt mig klodset. Det, som jeg mente var hensigten med at have handelen på

den danske side, var sådan set, at danskerne kunne handle i Danmark og ikke skulle køre ned til Tyskland for at handle, fordi der var store besparelser ved at opføre sig på den måde. Det er jo netop en af strategierne, vi skal have indbygget i vores miljøpolitik: at folk ikke skal fare land og rige rundt for at handle, at de ikke bruger en masse energi på det, men kan handle tæt på, hvor de rent faktisk bor.

Derfor kommer Venstre og De Konservative også senere med et samlet udspil på dette område, så hr. Frank Aaen kan være sikker på, at han har misforstået mig.

Jes Lunde (SF):

Jeg skal takke for de positive bemærkninger, der er kommet fra regeringspartierne og fra ministeren. Ministeren kaldte SF's beslutningsforslag for et meget imødekommende forhandlingsoplæg fra SF's side. Jeg håber, vi fra SF's side kan sige det samme, når regeringen på et tidspunkt spiller ud over for os i forhandlinger om et lovforslag om CO₂, om svovl, om pesticider og om de andre ting, som er nævnt i vores beslutningsforslag. Tiden vil vise, om regeringen gør det.

Jeg kunne forstå, at både ordføreren for Socialdemokratiet og ordføreren for De Radikale tilsvarende opfattede dette som et venskabeligt puf til forhandlingerne, som et forsøg på at bringe forhandlingerne om grønne afgifter lidt hurtigt videre, så de bliver til realiteter og vi får vedtaget nogle ting til gavn for miljøet, og det er fuldstændig rigtigt forstået.

Jeg lagde mærke til, at skatteministeren sagde, at 5 pct.-målsætningen svarer til 165 kr. pr. ton CO₂. Jeg tror, vi er enige om, at Dithmerrapporten siger 200 kr. pr. ton CO₂ for at nå den målsætning. Vores synspunkt i SF er bare, at det i virkeligheden ikke er nok. Det kan godt være, at det er det mål, vi skal arbejde med i forhandlingerne, men vi ved jo, at de krav, der er om reduktion af CO₂-udslippet, i virkeligheden er større end de handlingsplaner, der er vedtaget i Folketinget. Derfor har vi ikke noget imod at komme endnu længere i den debat.

På transportområdet var der den nyhed fra regeringens side, at man er åben over for at diskutere indenrigsflyene, og det synes jeg er godt. Men på det øvrige transportområde står man fast, og det synes jeg til gengæld er lidt mere uforståeligt, for vi ved jo, at transportsektoren slet ikke kan bidrage med den del af CO₂-reduktionen, den skal. Tværtimod er der

udsigter til et stigende udslip af CO₂ på transportområdet, og det kan jo ikke gå, når vi skal have CO₂-udslippet nedbragt generelt for at undgå drivhuseffekten.

Skatteministeren konstaterede stor enighed på pesticidområdet. Det er jeg glad for at ministeren gjorde, og vi ser frem til meget snart at få et lovforslag fra regeringen på området. Der cirkulerer jo forskellige notater om sagen, og vi har da også haft held til at læse nogle af dem, men vi vil gerne snart have et konkret udspil fra regeringen om det, så vi kan være sikre på, at der bliver realiteter i den sag.

Tungmetaller har vi jo allerede nogle aftaler med regeringen om, og det er så det, der har optaget de borgerlige ordførere en hel del i debatten her. Jeg vil gerne sige, at det jo ikke er sådan, at man kan påstå, at vi farer frem med bål og brand på det område, og at det er en voldsom regulering, og at staten vil kontrollere alt. Det er jo ikke det, det handler om.

Den afgift, vi er blevet enige om at indføre på akkumulatører, som der er bly i, svarer faktisk bare stille og fredeligt til den ordning, som har eksisteret i branchen. Det er jo ikke voldsomme afgifter, vi kommer med. Det er såmænd bare 20 kr. på en akkumulator til en personbil og 30 kr. for en lastbil. Og ideen med at indføre disse afgifter er ikke at fare frem med bål og brand, men bare, at vi vil sikre os, at vi får alt blyet ind igen.

Vi skal sikre os, at der er et incitament til at aflevere de blyakkumulatører, der findes rundt omkring. Vi skal have alle disse skadelige stoffer ind, for jo mere bly der ender i naturen, jo større risiko er der for, at noget af det ender hos os selv gennem fødekæden og ender som hjerneskader hos mennesker, og det er vi altså ikke interesserede i.

Tilsvarende med aftalen om nikkel-kadmium-batterier: Det er også for at begrænse mængden af kadmium, der flyder rundt omkring. På det område har vi også en ordning. Jeg kan fortælle ordførerne, at her er der kun en indsamlingsprocent på 35, og det er helt uantageligt, at 65 pct. af kadmiumbatterierne ikke kommer ind. Vi er nødt til at få fat i dem, og derfor er vi selvfølgelig nødt til også at bruge afgiftsinstrumentet her.

Vi har også en aftale om opløsningsmidler, der baserer sig på klor, og det er for at undgå fiskedøden, at vi er nødt til at have sådan en aftale.

Dér har De Konservative og Venstre generelt en tendens til at sige, at det er helt urimeligt, og at det er formynderi, og spørge, hvorfor Folketinget skal blande sig i sådan noget.

Det skal vi, fordi det er vores ansvar. Det er dét, vi er valgt til. Det er derfor, vi er folketingsmedlemmer: fordi vi har en forpligtelse til at sørge for sådan nogle ting, til at løse miljøproblemerne her i landet. Det er fint, hvis man i nogle brancher kan finde ud af at lave nogle ordninger, der fungerer effektivt og godt og løser et miljøproblem. Det er al ære værd. Det har vi bestemt ingenting imod. Det er rosværdigt. Men hvis der er uløste miljøproblemer, er det i sidste instans vores ansvar at gennemføre den lovgivning, der skal til for at rette op på problemerne.

Jeg skal også sige en lille smule om landbruget til den konservative ordfører:

Den konservative ordfører mente, at vores afgiftspolitik med hensyn til sprøjtemidler og kvælstof ville betyde, at man ville halvere landbrugsproduktionen, og at man så om 20-30 år ville få problemer med fødevareremangel – ifølge den prognose, der for nylig er kommet frem. Det er bestemt noget, som vi skal tage alvorligt. Jeg tror nu nok, at den måde, man er nødt til at løse det problem på, er ved at begynde at diskutere befolkningspolitik og ved at begynde at sørge for en ordentlig økonomisk udvikling i ulandene, sådan at man kan få begrænset befolknings-tilvæksten dér.

Alle undersøgelser viser os jo, at befolknings-eksplosionen sker dér, hvor man ikke har nok materiel sikkerhed. Det kan lyde paradoksalt, men det er altså sådan, at hvis der ikke er noget som helst offentligt forsørgelsessystem for de ældre, hvis man ikke har nogen som helst sikkerhed for, at man i sin alderdom kan blive forsørget, så får man mange børn, så får man 10-15 børn for at være sikker på, at blot nogle af dem har held til at overleve og forsørge én i éns alderdom. Og derfor får man en ond spiral i de ulande, hvor et dårligt økonomisk grundlag betyder flere mennesker, og det kan Jorden overhovedet ikke bære, og så går det galt til sidst.

Så jeg tror ikke, vi i det lange perspektiv skal tackle problemerne med fødevareremangelen på kloden ved at blive ved med at producere løs herhjemme på et økologisk ikke bæredygtigt grundlag. Jeg tror, det problem skal klares et helt andet sted, nemlig i vores ulandsbistandspolitik og ved at sørge for en god økonomisk

udvikling i udviklingslandene og sørge for uddannelsesmuligheder osv. for at få tæmmet den befolknings-eksplosion, som vi bestemt også i SF synes er et meget alvorligt problem.

Jeg er i øvrigt helt uenig i, at virkningen af, at man producerede økologisk, skulle blive, at fødevarerproduktionen blev halveret. Det er der altså ikke noget der tyder på. Det ville svare til, at økologerne skulle have den dobbelte pris i forhold til andre landbrugsvarer for alle deres varer for at få det til at hænge sammen, og sådan er det altså ikke. Der er ikke så grov en sammenhæng dér. Så vi tror på, at dette her godt kan lade sig gøre.

Vi kan oven i købet sige, at hvis man får omlagt det hele til økologisk produktion, kan man jo til gengæld lade være med at lave braklægning. Braklægningen har man jo kun i øjeblikket, fordi produktionen er for høj. Og braklægning for at skåne miljøet er ikke så nødvendig, når man ikke producerer med sprøjtemidler og med kvælstof. Det bliver vi sikkert ikke enige om i dag, men for os at se er det altså sådan, sammenhængene ser ud på dette område.

Generelt må jeg sige om vores beslutningsfor-slag, at tanken med det jo ikke er at genere erhvervslivet rundt omkring; tanken med det er at løse miljøproblemer med færrest mulige omkostninger til anden side. Men vi har det altså sådan med miljøproblemerne – både med sprøjtemidler i grundvandet, med fiskedød, med hjernes-kader osv. – at det bare er noget, vi ikke vil have, at det bare er problemer, der skal løses.

Vi kan diskutere midlerne. Enhedslisten har nogle synspunkter på nogle af de midler, vi har foreslået her, og dem er vi i virkeligheden meget åbne over for at diskutere i SF, også i de for-handlinger, vi skal have med regeringen i den kommende tid. Det afgørende for os er bare, at vi får sikkerhed for, at vi får løst nogle flere miljøproblemer i vort samfund.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Først må jeg konstatere, at jeg ikke rigtig fik svar på mit spørgsmål om, hvorvidt man kunne aflæse den aftale, der var indgået, hvis der kommer en frivillig aftale, der virker. Det, som det blev afvist med, var nærmest, at vi havde ansvaret herinde. Ja, selvfølgelig har vi ansvaret, men vi skal ikke fratage befolkningen ansvaret. Det er det, vi er optaget af. I miljøpolitikken er kernepunktet at lære den enkelte borger i dette

land, at man har et ansvar, som man skal leve op til, og at give den enkelte borger baggrund for og viden og instrumenter til at kunne leve op til det ansvar. Vi skal ikke tage ansvaret fra folk. Det er umyndiggørelse, og det er vi afgjort modstandere af.

Så prøv dog at give denne branche ansvaret for at holde orden i eget hus! Vis den tillid! Hvordan skal vi kunne sige til andre brancher: I skal prøve at lave en frivillig ordning, I skal prøve at gøre noget ved det her, hvis vi så overtager det og laver en lovgivning, der er på tværs af det hele, når ordningen ikke virker? Alle de mennesker, der har slidt og slæbt med at bygge den op, kan da ikke overbevise andre om, at de også skal gå i gang. Det er det, der er dybt bekymrende. Det kan være en god måde at sabotere alle former for frivillige aftaler på.

Derfor synes jeg, vi skal have en melding fra SF her i aften om, at SF frafalder sin aftale, hvis vi kan levere en vare, der hedder: Alle er med på det; der er ikke nogen brodne kar i den branche! Det var det ene.

Det andet er fødevarerproblemet. At vi skal løse det ved at mindske befolkningstilvæksten, kan vi være helt enige om, men det er sådan set et problem, vi selv kan gøre ret lidt ved, og derfor vil jeg mene, at vi ikke skal sætte vort landbrugs overlevelse på spil og lege med de fødevarerressourcer, vi har. Vi har trods alt i så få år haft et overflodssamfund her i Europa – det er først efter Anden Verdenskrig, vi for alvor har haft det – og fødevarerlagrene er ikke så voldsomt store. Vi ser, at kineserne efterspørger langt flere fødevarer, og det kan blive en trussel for fødevarerforsyningen i verden om ganske få år, hvis der sker nogle naturkatastrofer eller der sker andre mærkelige ting.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Man kunne jo fristes til at begynde at gå ned i de forskellige elementer i forslaget. Der er et par ting, som hr. Jes Lunde sagde, der alligevel slår mig.

Nu har vi diskuteret målet for CO₂-reduktionen og en hel masse andre ting her i løbet af dagen. Vi har snakket om økologisk landbrug. Vi behøver ikke at diskutere, hvorvidt der er etableret 30 pct.s eller 40 pct.s nedgang i biomassen, men sandheden er, at der sker en ganske betydelig reduktion, en 30-40 pct.

Så kan jeg godt begynde at forstå, det kniber med at nå målet for CO₂-reduktionen. Det interessante ved naturen er jo, at den netop er den største regulator med hensyn til at optage CO₂. Så til hr. Jes Lunde: Der er mange ting, der ikke hænger sammen, og det er altså udviklede områder, man tager fat i, når man vil forskellige ting. I den forbindelse – det er fuldstændig korrekt, som det bliver sagt fra hr. Langkildes side – er der altså 40 mio. mennesker, som skal dø af sult i år, men herhjemme kører vi på 1. klasse, som det nu passer os. CO₂ har vi et problem med, men ikke når vi snakker økologi. Vi vil gerne fjerne en tredjedel, en fjerdedel, eller hvad det nu er, af biomassen, som jo i øvrigt lever af kuldioxid.

Vi skal have nogle afbalancerede løsninger. Jeg tror gerne, det er dét, hr. Jes Lunde vil have, men jeg peger bare på, at det ikke er så enkelt, som det en gang imellem bliver forsøgt beskrevet.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Nej, vi kan da hurtigt blive enige om, at verden er udviklet. Jeg går ud fra, at Venstre også har et mere nuanceret syn på fødevarerproblemet i verden end det, vi lige hørte, hvor det nærmest blev fremstillet, som om det eneste problem er den danske fødevarerproduktion og så det, at vi har CO₂-afgifter. Hvis vi ikke havde haft dem, så var problemet løst. Sådan er det jo ikke, vel? Det er jo en anelse mere udviklet.

Jeg skylder hr. Langkilde et svar angående batterierne. Jeg synes stadig væk ikke, det er en dramatisk ordning, der er lagt op til; det er fredeligt og roligt en slags pantordning på det her område, som stort set svarer til det niveau, der kører i branchen i øjeblikket, og som ikke på nogen måde er til hinder for, at man kan bruge de samme kanaler til at etablere sin hjemskaffelse af batterierne; det kan man såmænd godt.

Men når hr. Langkilde siger, at han regner med, branchen selv kan finde ud af det, så er problemet jo, at det er nogle branchefremmede virksomheder, der nu begynder at gå ind på dette marked. Det har normalt, så vidt jeg er orienteret, været autobranchen, der har håndteret de her ting, og som har opbygget et fornuftigt system. Der kommer så varehuse, som normalt ikke har noget med biler at gøre, og de begynder at sælge batterier til discountpris uden at bruge nogen som helst energi på at indsamle dem og tage dem retur. Jeg har ingen tiltro til, at

autobranchen kan tæve hverken Bilka eller andre varehuse på plads og sige til dem: I må ikke handle med batterier. Dét tror jeg ikke på.

Derfor er det vores forpligtelse at opbygge et system, der gør, at der ikke er nogen, der kan komme ind og sabotere systemet. Så jeg opfatter det egentlig bare sådan, at det system, der har været i autobranchen, konfirmerer vi herindefra. Jeg vil ikke sige, at vi underkender det og smadrer det og fratager ansvar. Jeg vil snarere vende det på den måde og sige, at vi konfirmerer det system og gør det til et obligatorisk system, så der ikke er nogen udefra kommende, der kan komme og splitte en god ordning.

Jeg er nemlig meget enig i, at borgerne selvfølgelig også har et væsentligt ansvar på dette område, men det har vi altså også; det er vores forpligtelse at lave en fornuftig lovgivning på miljøområdet.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Det er de to foregående taleres ord, der kalder mig herop: Vi har ingen tiltro til dem. Dét, det bygger på, er en dyb mistillid til befolkningen, til brancherne. Men hvad er det, der sker i øjeblikket? De selv samme varehuse er jo også dem, der er bekymret over det seneste udspil om de grønne afgifter. De er da godt klar over, at hvis de bryder en aftale og de kan se, at de bringer andre i uføre, så abonnerer de på at få noget mere i nakken, der vil ramme dem selv. Så jeg tror, det ville være et vældig godt signal for at få fremmet frivilligheden, hvis SF kunne komme med en udmelding her; men jeg tror ikke, jeg får yderligere udmelding, kan jeg se på en hovedrysten. Men jeg er i hvert fald skuffet over den manglende positive holdning til frivillige initiativer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Dansk Interparlamentarisk Gruppes bestyrelse (23/1 95):

Udtræder: Ritt Bjerregaard (S)

Nyt medl.: Else Marie Mortensen (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. februar 1995, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.06.